

05

ภาพลักษณ์นักสืบของตัวละครหญิงในนวนิยายชุด นักสืบสตรีศรีอยุธยา

Female Character Images in the Nak Sueb Sattri Si Ayutthaya Detective Novel Sequence

Received: November 22, 2020 | Revised: December 2, 2020 | Accepted: December 3, 2020

ชนิกานต์ กู้เกียรติ*

Chanikant Kukeati

*อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อีเมล:
chanikant@buu.ac.th

Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Burapha University. email: chanikant@buu.ac.th

บทคัดย่อ

นวนิยายชุดนักสืบสตรีศรีอยุธยาเป็นผลงานเขียนของพงศกร ประกอบด้วย นวนิยายจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ลายกินรี ลายเหมราช และลายราชสีห์ นวนิยายชุดนี้มีการสร้างตัวละครหญิงให้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่องโดยเฉพาะบทบาทในการคลี่คลายคดีฆาตกรรมปริศนาที่เกิดขึ้นจนสามารถจับกุมตัวคนร้ายได้ในที่สุด

การสร้างตัวละครหญิงให้มีความสามารถในการไขคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ผู้เขียนมีการสร้างภาพลักษณ์ที่โดดเด่นและเป็นคุณสมบัติสำคัญที่นักสืบควรมีเพื่อในการสืบหาตัวผู้กระทำผิดเป็นไปอย่างถูกต้อง ยุติธรรม ได้แก่ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รวมถึงคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น มีความละเอียดรอบคอบ ใจเย็น อดทนอดกลั้น มีความยุติธรรม รักความถูกต้อง มีความกล้าหาญ มีไหวพริบปฏิภาณ แก้ไขปัญหา

เฉพาะหน้าได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ เข้ากับบุคคลอื่นได้ง่าย เป็นคนช่างสังเกต กล้าตัดสินใจ และมีความตั้งใจมุ่งมั่น ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมาเหล่านี้เป็นลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและยอมรับในความสมเหตุสมผลของเรื่องก่อให้เกิดความประทับใจในนวนิยายชุดนี้

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์, นักสืบ, ตัวละครหญิง, นวนิยายชุดนักสืบสตรีศรีอยุธยา

A b s t r a c t

The Nak Sueb Sattri Si Ayutthaya novel series composed by Pongsakorn is a series of novels which consist of three books namely *Lai Kinnaree*, *Lai Hemmarach*, and *Lai Rachasi*. The main female characters in this novel series were created to play important roles in the unraveling of enigmatic criminal cases which leads to the arrest of a murderer.

The characters were created to have the problem-solving talents required in a tactful detective such as thoughtfulness, imperturbation, prudence, patience, fairness, rectitude, bravery, tactfulness, problem solving skills, friendliness, sociability, observance, decisiveness, and determination. All these attributes convince the readers of the authenticity of the storyline and make this novel series impressive.

Keywords: image, detective, female character, *Nak Sueb Sattri Si Ayutthaya* novel sequence

บทนำ

นวนิยายเป็นรูปแบบของวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากผู้อ่านอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยเนื้อหาที่มีความสนุกสนาน สร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน มีความสมจริงทั้งด้านเนื้อหาและตัวละคร ความสมจริงที่ผู้เขียนนำเสนอนี้ทำให้อ่านเกิดความเชื่อถือและรู้สึกคล้อยตามไปกับเรื่อง นวนิยายมีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นนวนิยายแนวการเมือง แนวรัก สะท้อนปัญหาสังคม รวมถึงนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน

นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนหรืออาชญาวิทยานี้ได้รับความนิยมจากผู้อ่านอย่างมากเพราะเนื้อหาที่มีความซับซ้อน มีการซ่อนปมปริศนาเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมไว้ให้ผู้อ่านได้ขบคิดถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องว่าเป็นการกระทำของตัวละครตัวใด เกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด และยังคงอยากรู้ช่วยให้ตัวละครเอกคลี่คลายคดีได้สำเร็จ ดังที่วินดา บำรุงไทย (2544: 65) กล่าวว่า นวนิยายแนวสืบสวนเป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับความพยายามของผู้เชี่ยวชาญในการสืบสวน เช่น ตำรวจ นักสืบ ที่จะคลี่คลายปมคดีอาชญากรรมเพื่อสืบหาตัวอาชญากร สอดคล้องกับที่ กอบกุล อิงคุหา นนท์ (2540: 225) กล่าวว่า อาชญาวิทยานี้เป็นประเภทหนึ่งของนวนิยายซึ่งมักเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือฆาตกรรมที่ถูกคลี่คลายคดีด้วยการสืบสวนของนักสืบ เนื้อเรื่องมักจะลึกลับ ตัวเอกที่เป็นนักสืบจะต้องคลี่คลายคดีจาก

ร่องรอยหรือเงื่อนงำที่มีอยู่และแกะรอยเพื่อแก้ปมคดี

พงศกร เป็นนามปากกาของนายแพทย์พงศกร จินดาวัฒนะ นักเขียนนวนิยายที่มีผลงานแนวสืบสวนสอบสวนหลายเรื่อง นวนิยายชุดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างมากคือชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา” ประกอบด้วยนวนิยายจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่องลายกินรี ลงตีพิมพ์ในนิตยสารพลอยแถมเพชรได้ 8 ตอน หลังจากนั้นนิตยสารได้ปิดตัวลง และพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2560 เรื่องลายเหมราษ พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2560 และเรื่องลายราชสีห์ พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2561 เนื้อหาในแต่ละเรื่องกล่าวถึงคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยา แต่ละคดีล้วนเกี่ยวข้องกับผ้าลายอย่าง¹ ได้แก่ ผ้าลายกินรีที่ผู้ตายสวมอยู่ ผ้าลายเหมราษในที่เกิดเหตุ และเศษผ้าลายราชสีห์ในมือผู้ตาย การสืบหาฆาตกรเริ่มต้นจากผ้าลายอย่างว่าเกี่ยวข้องกับผู้ตายอย่างไร ผู้ใดมีสิทธิสวมผ้าชนิดนี้ ฯลฯ จนในที่สุดก็สามารถคลี่คลายคดีได้ ลักษณะสำคัญอีกประการที่ทำให้นวนิยายแนวสืบสวนชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา” ของพงศกรได้รับความนิยมจากผู้อ่าน คือผู้เขียนสร้างตัวละครเอกฝ่ายหญิงในแต่ละเรื่องให้มีความโดดเด่น น่าสนใจ ดังที่ปรียาตา กุลรินทร์ และคณะ (2561: 125) กล่าวว่า ตัวละครเอก

¹ ผ้าลายอย่าง เป็นผ้าชั้นสูงที่ราชสำนักในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้นออกแบบลวดลายเป็นตัวอย่างและส่งไปพิมพ์ที่ประเทศอินเดีย เป็นผ้าที่สงวนไว้ใช้เฉพาะในราชสำนักและขุนนางที่ได้รับพระราชทานตามบรรดาศักดิ์เท่านั้น โดยลวดลายบนผ้าจะบอกถึงลำดับชั้น ตำแหน่งและหน่วยงานของผู้ที่สวมใส่

ทำหน้าที่เป็นผู้ทำให้เกิดเรื่องราว จึงถือได้ว่าตัวละครเอกเป็นองค์ประกอบสำคัญในเรื่อง นำพาให้เรื่องราวดำเนินไปสู่เป้าหมาย เกิดความสนุกสนาน น่าติดตาม ตัวละครหญิงในนวนิยายชุดนี้จึงมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่นักสืบเพื่อค้นหาความจริงและค้นหาตัวผู้กระทำผิด อีกทั้งแต่ละคดีล้วนเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับราชสำนักอยุธยาทั้งสิ้น แม้ว่าบทบาทด้านนี้จะขัดแย้งกับค่านิยมของสังคมในยุคนั้นก็ตาม เนื่องจากเนื้อหาในเรื่องเกิดขึ้นในช่วงรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง สมเด็จพระนารายณ์มหาราช และสมเด็จพระเพทราชา ซึ่งผู้หญิงในสมัยดังกล่าวจะมีบทบาททางสังคมน้อยกว่าผู้ชาย ส่วนใหญ่จะมีบทบาทเป็นลูกสาว เป็นภรรยาและเป็นมารดา ทำหน้าที่ดูแลสมาชิกทุกคนในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นการปรนนิบัติบุพการี ดูแลความเรียบร้อยของบ้าน เย็บปักถักร้อย ทำอาหาร เลี้ยงบุตร ฯลฯ ไม่ค่อยมีบทบาทในทางสังคมหรือการแสดงออกทางความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ มากนัก ดังที่ ธัญญา สังขพันธานนท์ (2538: 82) กล่าวว่า สถานที่ทำงานของผู้หญิงจึงเป็นที่บ้านและรับผิดชอบทุกอย่างภายในบ้าน ส่วนผู้ชายก็รับผิดชอบทุกอย่างนอกบ้าน แต่ในนวนิยายชุดดังกล่าวนี้สร้างให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงมีความเฉลียวฉลาดและมีความสามารถในการไขคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นด้วยความรู้ ความสามารถของตัวเองทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีการแทรกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ รวมถึงบุคคลที่มีตัวตนจริงในอดีตปรากฏอยู่ในเรื่องด้วย ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกสนานและประทับใจตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

นอกจากนี้ภาพลักษณ์ของตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นยังมีความสมจริงทั้งด้านกายภาพ บุคลิกลักษณะ พฤติกรรมการแสดงออก ความรู้ความสามารถ ยังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านชื่นชอบ คล้อยตาม และเชื่อถือในการกระทำของตัวละครจนเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปกับตัวละครได้ง่ายขึ้น ดังที่ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 821) ได้ให้ความหมายของคำว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น และสอดคล้องกับที่ปรียาดา กุลรินทร์ และคณะ (2561: 124) กล่าวว่า มนุษย์สร้างภาพลักษณ์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความประทับใจ

ใจ สร้างความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ภาพลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น แก้ไขได้ เปลี่ยนแปลงได้ตามแต่สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มนุษย์ผู้นั้นเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ตัวละครหญิงในนวนิยายสืบสวนชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา” นั้นนอกจากจะมีรูปร่างหน้าตาที่สวยงามแล้วยังมีความโดดเด่นในด้านลักษณะนิสัย อาชีพการทำงาน ความรู้ความสามารถ อีกทั้งยังสามารถนำเอาความรู้ ความสามารถที่มี รวมถึงประสบการณ์จากอาชีพ มาช่วยในการสืบหาตัวคนร้ายผู้กระทำผิดได้อย่างถูกต้องและยังช่วยเหลือบุคคลอื่นให้รอดพ้นจากการถูกล่วงโทษด้วย ซึ่งการสร้างตัวละครที่ดีของผู้แต่งจะส่งผลให้ผู้อ่านจดจำตัวละครได้ ดังนั้นผู้แต่งจึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างภาพลักษณ์ของตัวละคร (พัชราวลี จินนิกร 2559: 1) ผู้เขียนจึงได้เขียนบทความเรื่องนี้เพื่อให้เห็นถึงการสร้างภาพลักษณ์นักสืบของตัวละครหญิงทั้งตัวละครเอกและตัวละครรองที่มีบทบาทในการดำเนินเรื่องและมีส่วนสำคัญในการสืบหาตัวคนร้ายในคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นในนวนิยายชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา” ของพงศกรทั้ง 3 เรื่อง จำนวน 4 ตัว ได้แก่ แม่หญิงพุดซ้อน ตัวละครเอกจากเรื่องลายกนรี แม่หญิงลูกจัน ตัวละครเอกจากเรื่องลายเหมมราช คุณหญิงแสร้ง ตัวละครเอกจากเรื่องลายราชสีห์ และเจ้าจอมสารภี ตัวละครรองที่มีส่วนสำคัญในการช่วยสืบหาตัวผู้กระทำผิดในนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง โดยตัวละครในนวนิยายชุดนี้ทั้ง 4 ตัวจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทุกตัว ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรือเป็นศัตรูญาติกัน ตัวละครทั้งหมดเหล่านี้จึงปรากฏและมีบทบาทในการช่วยกันสืบสวนเรื่องราวและคลี่คลายคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นในทุกเรื่องให้จบลงได้ในที่สุด ยกเว้นเรื่องลายราชสีห์ที่ไม่ปรากฏตัวละครแม่หญิงพุดซ้อนและแม่หญิงลูกจัน เนื่องจากเหตุการณ์ในเรื่องนั้นเกิดขึ้นก่อนที่ตัวละครทั้งคู่จะเกิด โดยผู้เขียนจะนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านวรรณกรรมต่อไป

เนื้อเรื่องโดยย่อ

เรื่อง ลายกินรี

ขณะที่นางนอนและเฒ่าสุขกำลังหาปลาอยู่ที่คลองข้างวัดประดู่ นั้นค้นเบ็ดได้เกี่ยวเข้ากับศพของกัปตัน ฌอง ปีแอร์ กัปตันเรือสินค้าของฝรั่งเศส โดยผู้ตายแต่งกายแบบหญิงสยาม ห่มสไบสีชมพูและนั่งขึ้นลายกินรี ซึ่งเป็นลายของสตรีและเป็นลายเฉพาะของพระบรมวงศานุวงศ์หรือเจ้าจอมฝ่ายในเท่านั้น ทั้งสองจึงไปตาม หมอพุตซ็อน บุตรสาวของหมอโหมตซึ่งเป็นหมอที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นให้มาดูยังที่เกิดเหตุ เธอตรวจดูศพและพบว่ากัปตันชาวฝรั่งเศสเสียชีวิตมาก่อนแล้วคนร้ายจึงนำศพมาทิ้งน้ำเพื่ออำพรางคดี เพียงแต่ต้องหาหลักฐานมาพิสูจน์และต้องตรวจดูศพให้แน่ใจอีกครั้ง เมอซีเออร์ โรแบร์ต เลขานุการของกัปตันฟอร์แบง ผู้อยู่ในเหตุการณ์จึงเอ่ยปากขอให้พุตซ็อนเป็นผู้ตรวจศพอีกครั้งแต่ออกหลวงอินทราชภักดีกลับไม่เห็นด้วย หากแต่ไม่สามารถห้ามได้เพราะกัปตันฌองเป็นคนในบังคับของฝรั่งเศส เมอซีเออร์ โรแบร์ตได้บอกให้คนย้ายศพไปไว้ที่โบสถ์ก่อนที่จะพาพุตซ็อนไปบอกข่าวร้ายแก่คลารา ภรรยาของกัปตันฌอง หลังจากเหตุการณ์วันนั้นออกหลวงอินทราชภักดีได้มาขอร้องให้พุตซ็อนช่วยไต่สวนเรื่องการตายของกัปตัน ฌองเพราะเกรงจะเป็นภัยแก่ชาวอยุธยา เนื่องจากในเวลานั้นฝรั่งเศสเข้ามามีบทบาทในราชสำนักมาก แต่พุตซ็อนกลับปฏิเสธและบอกว่าจะหาความจริงให้ได้ เมื่อเริ่มจะสืบความพุตซ็อนจึงต้องเริ่มหาข้อมูลจากฝ่ายในเพราะผ้าลายกินรีที่กัปตันฌองสวมนั้นใช้เฉพาะในวัง เธอจึงไปสอบถามเจ้าจอมสารภีผู้มีศักดิ์เป็นป้าเกี่ยวกับผ้าลายกินรี เจ้าจอมสารภีจึงบอกจะให้ลูกจันทน์สืบความให้ เมื่อได้คำตอบเช่นนั้นพุตซ็อนจึงตรงไปที่บ้านกัปตันฌองเพื่อขอตรวจศพแต่ภรรยาของกัปตันฌองไม่อนุญาต พุตซ็อนไม่มีทางเลือกจึงแอบไปตรวจศพเพราะกลัวศพจะถูกฝังไปก่อน ต่อมาเมื่อได้หลักฐานเกี่ยวกับผ้าลายกินรีจากลูกจันทน์ญาติผู้น้องว่าเจ้าจอมกินรีเป็นเจ้าของผ้าลายกินรีผืนนี้และอาจเป็นผู้สังหารกัปตันฌอง เพราะกัปตันฌองรู้ความลับเรื่องที่

เจ้าจอมกนิรีเปิดบ่อนการพนันในตำหนักซึ่งเป็นความผิดอย่างร้ายแรง ทางด้านเมอซีเออร์ โรแบร์ตก็พยายามหาหลักฐานจากกำปั้นปอลที่มีเหตุทะเลาะวิวาทกับกำปั้นฌองเช่นเดียวกัน ทั้งออกหลวงอินทราชภักดี และเมอซีเออร์ โรแบร์ตได้นำหลักฐานที่สืบมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน จนกระทั่งใกล้จะสืบหาความจริงได้แต่พยานปากสำคัญกลับโดนฆ่าตายและทางด้านพุตซ็อนเองก็หายตัวไปพร้อมกับสาวใช้ที่บ้าน ออกหลวงอินทราชภักดีก็ออกตามหาจนไปพบว่าอยู่ที่บ้านของกำปั้นฌอง และคนร้ายตัวจริงที่ฆ่ากำปั้นเรือชาวฝรั่งเศสคือคลารา ผู้เป็นภรรยา เพราะทนไม่ได้กับความวิปริตและความโหดร้ายของสามี หลังจากเหตุการณ์นั้นพุตซ็อนรอดชีวิตมาได้และแต่งงานกับออกหลวงอินทราชภักดี ส่วนเมอซีเออร์ โรแบร์ตได้ตามเจ้านายกลับไปอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส

เรื่อง ลายเหมราช

หลังจากสิ้นแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์เข้าสู่แผ่นดินของสมเด็จพระเพทราชา ลูกจันกลับมาอยู่กับพ่อแม่หลังจากที่เจ้าจอมสารภีขอตัวไปอยู่ที่ตำหนักฝ่ายใน ส่วนตัวเจ้าจอมสารภีเองก็ไปบวชชีอยู่ที่วัด เมื่อกลับมาอยู่บ้านลูกจันได้ไปเป็นผู้ช่วยพุตซ็อนรักษาผู้ป่วย และหมั่นศึกษาความรู้ทางด้านการแพทย์จากพุตซ็อนอย่างสม่ำเสมอ ต่อมาเธอพบกับเรื่องเศร้าสลดใจเมื่อ นวล ญาติผู้พี่ของเธอซึ่งเป็นร่างทรงของพระนางเทพทองได้ถูกสังหารอย่างโหดเหี้ยม ลูกจันจึงได้เดินทางพร้อมออกหลวงแสนอรพ่ายคนรักของเธอเพื่อไปบอกพุตซ็อนให้มาตรวจศพ หลังจากพุตซ็อนและลูกจันตรวจศพเสร็จแล้ว อ้ายจงมาบอกว่าเห็นพระอัศรมเหสีฆ่าแม่นวล ลูกจันกับออกหลวงแสนอรพ่ายไม่เชื่อเพราะอ้ายจงสติไม่ดี การกล่าวหาพระอัศรมเหสีเช่นนั้นจึงไม่น่าเชื่อถือแต่พุตซ็อนกลับบอกให้ฟังหูไว้หูและต้องหาหลักฐานมาพิสูจน์ก่อน หลังจากเหตุการณ์วันนั้นลูกจันได้เข้าไปเก็บกวาดเรือนของแม่นวลและพบกับผ้าลายเหมราช ลูกจันจึงได้สอบถามกับเจ้าจอมสารภีและทราบว่าผ้าของตำหนักเจ้าฟ้าอภัยทศ แต่ยังปะติดปะต่อข้อมูลไม่ได้ ด้านออก

หลวงแสนอริพายาก็ได้ออกตามหาเฒ่าสาและจง พยานปากเอก แต่กลับพบว่าเฒ่าสาถูกฆ่าตาย ส่วนจงหาตัวไม่พบ คาดว่าหนีรอดจากการถูกฆ่าปิดปากไปได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นหลังจากที่งานศพของแม่นวลผ่านพ้นไป ทั้งแม่หญิงลูกจั่น คุณหญิงแสร้ง เจ้าจอมสารทิ ออกหลวงแสนอริพาย และออกหลวงอินทราชภักดีได้ปรึกษาหารือกันอีกครั้งเรื่องการตายของแม่นวลและทั้งหมดก็คาดคิดว่าอาจเกี่ยวข้องกับข่าวลือที่ว่าเจ้าฟ้าอภัยทศยังมีพระชนม์ชีพอยู่และกำลังรวบรวมไพร่พลเพื่อกลับมาชิงราชบัลลังก์คืนเพราะผ้าลายเหมราชที่ตกอยู่ในเรือนของแม่นวล ต่อมาพ่อเพชรคนรู้จักของลูกจั่นได้พบกับจงที่กำลังไม่สบายมากจึงได้พามารักษาตัวที่เรือนของหมอพุดซ้อนจึงได้ทราบเรื่องการถูกฆาตกรรมของแม่นวล เพชรจึงกลับไปที่บ้านของแม่นวลอีกครั้งเพื่อหาหลักฐานที่อาจจะยังหลงเหลืออยู่ จึงเห็นคุณหญิงพ้อง มารดาของออกหลวงแสนอริพายที่มาหาตุ้มหูที่ถูกออกพระเทพบริบาลอ้างว่าพระอัศรมเหสีกลางขอยืมและทำตกอยู่ที่เรือนของแม่นวล คุณหญิงพ้องจึงตกเป็นผู้ต้องสงสัยอีกคน ต่อมาไม่นานคุณหญิงพ้อง มารดาของออกหลวงแสนอริพายหายตัวไปจากบ้าน ออกหลวงแสนอริพายและแม่หญิงลูกจั่นช่วยกันออกตามหา ทั้งคู่ตามมายังเรือนของแม่นวลแต่กลับพบศพของแม่พ้อง ร่างทรงผู้ที่รู้ความลับทั้งหมดถูกฆาตกรรมอยู่บนเรือน ลูกจั่นจึงบอกให้ออกหลวงแสนอริพายไปแจ้งตำรวจ ส่วนเธอจะอยู่เฝ้าศพให้ แต่กลับเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น เมื่อคนร้ายกลับมาที่เรือนอีกครั้ง และพยายามจะฆ่าลูกจั่นเพื่อปิดปากหลังจากรู้ความจริงทั้งหมดว่าผู้ที่ลงมือสังหารแม่นวลคือออกพระเทพบริบาลที่ให้คนปลอมตัวเป็นพระอัศรมเหสีกลางเพื่อลวงให้คนเข้าใจผิดคิดว่าพระอัศรมเหสีคือฆาตกรที่สังหารแม่นวล เพื่อชิงราชบัลลังก์กลับสู่ราชวงศ์ปราสาททอง แต่ออกพระเทพบริบาลไม่ทันได้ลงมือฆ่าแม่หญิงลูกจั่น ออกหลวงแสนอริพายก็ตามมาถึงที่เรือนได้ทันเวลา รวมไปถึงพุดซ้อนและสามีของเธอที่นำจงพยานปากเอกมาชี้ตัวคนร้าย เมื่อไม่มีทางสู้ ออกพระเทพบริบาลจึงคิดจะจับแม่หญิงลูกจั่นเป็นตัวประกันแต่กลับถูกแม่หญิงลูกจั่นสาดตะเกียงเข้าใส่จนถูกไฟไหม้ร่างกายและตายในที่สุด

เรื่อง ลายราชสีห์

เมื่อเสียงตีเกราะบอกเหตุดังไปทั่วเขตพระราชฐานชั้นใน แสร้งวิ่งเข้าไปดูตามเสียงและได้พบกับเจ้าจอมสารภี เพื่อนสนิท พร้อมกับเหล่าข้าหลวง กำลังรายล้อมมองดูศพของเจ้าจอมดอกแก้วที่กระโดดลงมาจากตึกเสวยชีวิตอยู่บริเวณลานด้านล่าง พลันสายตาของคนทั้งสองเลื้อยไปพบกับเศษผ้าลายราชสีห์ที่อยู่ในมือของเจ้าจอมดอกแก้ว จึงเกิดความสงสัยว่าผ้าลายราชสีห์ซึ่งเป็นผ้าสำหรับบุษย์ที่เป็นขุนนางฝ่ายหน้าใช้แต่เหตุใดจึงมาอยู่ในมือของเจ้าจอมดอกแก้วได้ จึงได้ขอหัวหน้าโขนเก็บผ้าไว้เพราะทั้งสองรู้สึกว่าการณ์ครั้งนี้ผิดปกติ ไม่น่าจะเป็นแค่การกระโดดตึกลงมารธรรมดา เมื่อนำเศษผ้าลายราชสีห์ที่ฉีกขาดมาตรวจสอบจึงพบว่ามันเป็นผ้าของขุนนางกรมพระกลาโหมผู้ใดผู้หนึ่งระหว่างออกหลวงวิไชยราชกิจและออกหลวงชาญไวทยา แสร้งจึงเริ่มต้นสืบจากลายผ้าเป็นลำดับแรกโดยสอบถามจากเพื่อนของเธอที่ชื่อแม่สุนัขสาวของวัน วลีต ให้ช่วยตรวจสอบบัญชีคุมผ้าที่ถูกส่งมาจากโรงงานในเมืองสุรัต ประเทศอินเดีย และได้ให้หมอโหมต น้องชายของเจ้าจอมสารภีแอบมาตรวจสอบ เมื่อหมอโหมตตรวจดูหลักฐานที่ได้มาแล้วพบว่าเจ้าจอมดอกแก้วกำลังตั้งครรภ์และมีวันเล็ดอยู่ในร่างกายที่สามารถทำให้ตายได้ จากหลักฐานที่ได้พิสูจน์ทำให้แสร้งนึกถึงเพลงยาวที่เป็นข่าวลือเกี่ยวกับเจ้าจอมดอกแก้วและออกหลวงวิไชยราชกิจซึ่งเป็นคนรักของเธอทำให้เธอปักใจว่าคนร้ายอาจจะเป็นเขา เมื่อเกิดการเข้าใจผิดออกหลวงวิไชยราชกิจจึงตั้งใจจะบอกความจริงโดยให้แสร้งมาพบที่งานสวดศพของเจ้าจอมดอกแก้ว หากแต่งงานสวดศพถูกยกเลิกเพราะพระเจ้าอยู่หัวทราบเรื่องที่เจ้าจอมดอกแก้วตั้งครรภ์ แสร้งจึงแอบมาบอกคนรักให้หนีไป แต่เขาไม่ยอมหนีเพราะมั่นใจในความบริสุทธิ์ของตนเอง และได้ส่งหลักฐานเพลงยาวที่ตอนแรกแสร้งคาดว่าจะจะเป็นเพลงยาวเชิงขู่สาวแต่แท้จริงแล้วกลับเป็นเพลงยาวขอความช่วยเหลือจากเจ้าจอมดอกแก้ว หลังจากที่ถูกออกหลวงวิไชยราชกิจถูกจับขังอยู่ในคุก ทำให้ไม่สามารถจะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเองได้สะดวก แสร้งจึงพยายามหาเบาะแสเพื่อจะช่วยคนรัก

ของเธออย่างเร่งด่วน ด้านเจ้าจอมสารก็เองก็เริ่มหาหลักฐานเพิ่มเติมจากเหล่าอُنุ่นแดงที่หมอโหมตผู้เป็นน้องชายตรวจพบในร่างกายของเจ้าจอมดอกแก้ว โดยได้ไปหาข้อมูลที่ตำหนักของเจ้าจอมฉิมและเจ้าจอมนุช แต่เจ้าจอมสารก็กลับถูกเจ้าจอมทั้งสองมอมเหล้าและจะถูกปลุกปล้ำจากชายที่บุกรุกเข้ามาในเขตพระราชฐานแต่เธอใช้มิดที่เตรียมมาแทงไปที่ตัวชายคนร้าย เธอจึงได้รู้ว่าทั้งคู่ลักลอบให้บุรุษเข้ามาในพระราชฐานชั้นใน และนำเรื่องราวไปบอกกับแสร้ ทั้งคู่ค่อยๆ ปะติดปะต่อเรื่องราวที่ได้รับมาและคาดการณ์ว่าเจ้าจอมดอกแก้วอาจจะไปรู้ความจริงของเจ้าจอมฉิมและเจ้าจอมนุชจึงถูกฆ่าเพื่อปิดปากด้วยการส่งยาสม่วนเลือดไปให้ดื่มทุกวันโดยอ้างว่าเป็นยาบำรุงเลือดจนเจ้าจอมดอกแก้วเกิดภาพหลอนและกระโดดลงมาจากตึก เหตุการณ์ค่อยๆ คลี่คลายลงแต่แสร้จะรอช้าไม่ได้เพราะคนรักของเธอจะถูกประหารในไม่ช้า เธอจึงต้องไปสืบค้นเรื่องผ้าลายราชสีห์อีกครั้งจากเรือนของออกหลวงชาญไวยหาและก่อนที่จะทุกอย่างจะสายจนเกินไปพวกเขาก็ตามหาตัวคนร้ายจนเจอคือพระธรรมกิตติ พี่ชายของออกหลวงชาญไวยหาที่บวชเป็นพระ เพราะเจ้าจอมดอกแก้วรู้ความลับเรื่องที่เขาลักลอบเป็นชู้กับเจ้าจอมนุชและเจ้าจอมฉิม ส่วนผ้าลายราชสีห์นั้นเป็นผ้าลายอย่างของออกหลวงชาญไวยหาที่ได้รับพระราชทานมาและได้ให้ท่านเจ้าคุณธรรมกิตติใช้ห่อพระคัมภีร์ตามความนิยมในสมัยนั้น

ภาพลักษณ์ในบทบาทนักสืบของตัวละครหญิงที่มีส่วนคลี่คลายคดีในนวนิยายชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา”

ภาพลักษณ์นักสืบของตัวละครหญิงในนวนิยายชุดนักสืบสตรีศรีอยุธยาของพงศกร จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ลายราชสีห์ ลายกินรีและลายเหมราษ พบว่าผู้เขียนสร้างภาพลักษณ์ในบทบาทนักสืบของตัวละครทั้ง 4 ตัว ให้มีลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ รวมถึงคิดหาวิธีการแก้ไข ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ความสามารถดังกล่าวนี้ถือเป็นลักษณะสำคัญที่นักสืบ

ทุกคนจะต้องมี เพราะเราไม่ทราบสาเหตุการณ์ฆาตกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ใครเป็นผู้กระทำหรือเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำ และทำไปด้วยสาเหตุใด จึงต้องอาศัยการวิเคราะห์จากหลักฐานที่สามารถเก็บได้จากสถานที่เกิดเหตุ ทั้งวัตถุพยาน พยานบุคคล ฯลฯ แล้วจึงนำข้อมูลต่างๆ ที่เก็บได้หรือที่ไป สืบสวนสอบสวนมาได้ทั้งหมดนั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อจะได้คลี่คลาย คดีที่เกิดขึ้น และขยายผลไปถึงการจับกุมตัวคนร้ายได้อย่างถูกต้องว่าใคร เป็นผู้ลงมือสังหารและวัตถุประสงค์ที่ทำลงไปนั้นเพราะอะไร เช่น

“ชากรไกรของแม่นวลแข็งแล้ว” พุดซ้อนขยับบริเวณใบหน้าและริมฝีปากของศพ ก่อนจะย้ายมายับแขนและขา “แขนและขาเริ่มแข็ง แต่ส่วนอื่นๆ ยังแข็งไม่เต็มที...นั่นหมายถึงว่าแม่นวลเพิ่งตายไปได้ไม่เกินหก ชั่วโมง...ประเมินจากเวลาตอนนี้ เจ้าลองคำนวณดูสิลูกจัน ลองประมาณดูว่าแม่นวลน่าจะตายเวลาใด”

.....

จากสภาพของศพและสภาพแวดล้อมของที่เกิดเหตุ พุดซ้อนลงความเห็นว่า แม่นวลคงจะลงมาพบคนร้ายที่ริมคลอง คนร้ายนั้นแม่นวลน่าจะเคยคุ้นกันอยู่ในระดับหนึ่ง จึงไม่มีร่องรอยของการต่อสู้ปรากฏให้เห็น ... หลังจากตรวจทุกอย่างจนเสร็จสิ้นกระบวนการความ พุดซ้อนสรุปว่าแม่นวลตายจากบาดแผลถูกคนร้ายเชือดคอ เลือดที่ไหลเนืองนองอยู่บนพื้นมีที่มาจากเส้นเลือดใหญ่บริเวณลำคอซึ่งถูกตัดขาด..”

ลายเหมราษ (พงศกร 2560: 57)

“ถ้าเป็นดาบที่ใช้ในราชสำนัก คมดาบสามารถตัดได้แม้โลหะหนาๆ” พุดซ้อนวิเคราะห์ การเป็นแพทย์ทำให้เธอจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องวัตถุมีคม ชนิดต่างๆ เพื่อเวลาตรวจดูบาดแผลจะสามารถตอบได้ว่าเกิดจากอาวุธชนิดใด “ฉะนั้นบาดแผลที่คอของแม่นวล จึงไม่ควรจะมีลักษณะรุ่งริ่งแบบที่แม่ลูกจันเห็น...นอกเสียจากว่า...”

“นอกเสียจากอะไร” ออกพระอินทพิชัยนคราณีนวหน้า

“นอกเสียจากว่า อาวุธที่คนร้ายใช้สังหารแม่นวลเป็นอาวุธปลอม... ดาบก็เลยไม่คม ไม่สามารถตัดขาดได้ในดาบเดียว” พุดซ้อนแม้ริมฝีปากแน่น เธอเริ่มมองเห็นอะไรบางอย่างได้แจ่มชัดมากขึ้น...”

ลายเหมราษ (พงศกร 2560: 308)

ตัวอย่างดังกล่าวมานั้นแสดงให้เห็นว่าตัวละครพุดซ้อนได้นำความรู้จากการเป็นหมอมาใช้ในการพิสูจน์ศพ ซึ่งเป็นประโยชน์เบื้องต้นในการพิสูจน์ ตรวจหาหลักฐานที่จะเชื่อมโยงไปถึงตัวของคนร้าย เมื่อผนวกรวมเข้ากับความสามารถในการคิดวิเคราะห์จึงทำให้ประมวลได้ว่าใครคือฆาตกรตัวจริง

“ท่าทางของบุรุษที่บุกลงเข้ามาจะปลุกปล้ำฉัน ไม่ใช่เข้ามาโดยบังเอิญ และไม่ใช่ครั้งแรกที่มันเข้ามา” เจ้าจอมสารก็เฝ้าด้วยความมั่นใจ “มันเดินเหินอย่างชำนาญ รู้จักหนทางในวัง รู้จักห้องหับต่างๆ ในตำหนักเป็นอย่างดี ตอนที่ยื่นแทงบั้นบาทเจ็บ คนร้ายวิ่งหนีไปอย่างคล่องแคล่ว หากเป็นคนทีเพิ่งเข้ามาครั้งแรกไม่มีทางหนีรอดจากพวกโกลนไปได้แน่”

ลายราชสีห์ (พงศกร 2561ข: 354)

จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นความสามารถของเจ้าจอมสารที่ใช้สติปัญญาในการพิจารณาทบทวนเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นกับตัวเองว่าบุรุษที่จะทำร้ายเธอนั้นต้องเข้าออกในตำหนักของเจ้าจอมขุนกับเจ้าจอมฉิมมาเป็นเวลานานแล้ว เพราะรู้จักทางเดินในตำหนักอย่างดี ทำให้เชื่อมโยงไปถึงเหตุการณ์ฆาตกรรมอำพรางที่เกิดขึ้นกับเจ้าจอมดอกแก้วได้และช่วยให้ทราบว่ใครคือตัวผู้ร้ายได้ในที่สุด

ภาพลักษณ์ของตัวละครในตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อประมวลให้ทราบถึงสาเหตุของการก่อให้เกิดเหตุร้าย ถือเป็นทักษะสำคัญที่นักสืบทุกคนต้องมี ไม่ว่าจะเป็นนักสืบชายหรือนักสืบหญิง เพราะความสามารถนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะคลี่คลายคดีที่เกิดขึ้นได้และยังสามารถจำกัดวงของผู้ต้องสงสัยจากกว้างให้แคบลงมาจนจับตัวผู้ร้ายตัวจริงได้ในที่สุด

2. มีความละเอียดรอบคอบ ใจเย็น อดทนอดกลั้น คุณสมบัตินี้เป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของการเป็นนักสืบ เพราะในการพิสูจน์ความจริงของคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจำเป็นต้องมีการสืบหาพยาน และหลักฐานทั้งที่เป็นวัตถุและบุคคล ซึ่งอาจจะหาได้ยากยิ่ง เนื่องจากผู้ร้ายจงใจปกปิดหรือทำลายหลักฐานให้หมดเพื่อที่จะได้ไม่สามารถสืบสาวมาถึงตัวคนร้ายได้ หรือบางคดีผู้เสียชีวิตอาจมีความขัดแย้งกับบุคคลอื่นเป็นจำนวนมากทั้งเรื่องส่วนตัว เรื่องหน้าที่การงาน ฯลฯ นักสืบจึงต้องมีความละเอียดรอบคอบอย่างที่สุด ไม่ด่วนสรุปว่าใครเป็นฆาตกรแต่จะต้องหาหลักฐานมาพิสูจน์ให้ได้มากที่สุดซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลา นักสืบที่ดีจึงต้องมีความรอบคอบ อดทนอดกลั้น ใจเย็น รู้จักรอคอยเพื่อความแน่นอนชัดเจนว่าจับตัวผู้กระทำความผิดได้ถูกต้อง ไม่ผิดคน ดังตัวอย่าง

“เอาเถอะพี่หนู พี่เนี่ยน” ลูกจันทัดสินใจก่อนที่พี่สาวทั้งสองจะคร่ำครวญไปมากกว่านี้ “เราอย่าเพิ่งสันนิษฐานอะไรกันไปมากกว่านี้เลย เรื่องจริงเป็นอย่างไรรู้ยังไม่มี เอาเป็นว่ารอให้ฉันกับพี่แสนได้ข้อมูลเพิ่มเติมเสียก่อน จากนั้นจะจัดการอย่างไร ค่อยคิดอ่านกันอีกทีจะดีกว่านะจ๊ะ”

ลายเหมราษ (พงศกร 2560: 89)

“อย่าเพิ่งตื๊ตไปก่อนใช้เลยคะคุณหลวง” พุดซ้อนเห็นร่องรอยเกรี้ยวกราดในดวงหน้าคมสันของชายหนุ่มแล้วอดสงสารไม่ได้ “ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรรู้ยังไม่มี ทุกอย่างอาจไม่เลวร้ายอย่างที่คุณหลวงนึกห่วงกลัวก็ได้...รอให้ฉันตรวจศพให้เรียบร้อยเสียก่อน ได้ความว่าอย่างไรค่อยว่ากันนะเจ้าคะ”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 57)

“อย่าเพิ่งด่วนสรุปเช่นนั้น...” พุดซ้อนส่ายหน้า แม่เจ้าจอมกินรีจะมีอิทธิพลมากก็จริง หากทว่ายังไม่มีความใดที่จะสืบสาวไปถึงตัวเธอได้เลย “ยังมีคนที่น่าสงสัยเหลืออยู่อีกตั้งหลายคน...อย่างเช่น จัน นางเอี้ยง ...หรือแม้แต่ตัวมาตามคลาร่าเองเรายังตัดทิ้งไปไม่ได้นะคะ”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 404)

“หากประสบการณ์แก่งแย่งชิงดีในราชสำนักทำให้เธอฟังทุกอย่างด้วย

วิจารณ์ญาณ ฟังหูไว้หู ไม่พลีผลามเชื่อสิ่งที่ได้ยินทันที
เจ้าจอมสารภีจึงเตือนเพื่อนให้หนักแน่นเข้าไว้ แต่แสร้งก็ดูเหมือนจะ
ลั้งเล...”

ลายราชสีห์ (พงศกร 2561ข: 32)

“ดิฉันจะไปเข้าเฝ้าพระราชเทวีเจ้าค่ะ” แสร้งปากคอสนั่น “เรื่องนี่ปล่อย
เอาไว้ไม่ได้ ต้องกราบทูลพระองค์ท่านให้ทรงทราบ”

“ไม่ได้...เรื่องนี่ต้องมีหลักฐาน” เจ้าจอมสารภีห้ามแสร้งเอาไว้ “อีก
อย่าง...ตอนนี้ตึกมากแล้ว ไม่เหมาะสมที่จะไปรบกวนพระองค์ท่าน”

ลายราชสีห์ (พงศกร 2561ข: 350)

จากตัวอย่างที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าตัวละครหญิงทุกตัวที่
มีบทบาทในการสืบคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นทั้ง 3 เรื่องจะมีความละเอียด
รอบคอบ ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตัวละครเหล่านี้จะยังไม่ด่วนสรุปเรื่องใด
ลงไปอย่างชัดเจนแต่จะรอจนกว่าจะมีหลักฐานอย่างแน่นหนาจนสามารถ
ยืนยันได้ว่าเหตุการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร เกิดมาจากสาเหตุใดและ
ใครเป็นผู้กระทำ

3. มีความยุติธรรม รักความถูกต้อง คุณลักษณะในด้านนี้มีความ
สำคัญไม่น้อยไปกว่าคุณลักษณะด้านอื่น เพราะบางคดีอาจมีการจับผู้ร้าย
ผิดตัวหรือบางคดีผู้ร้ายตัวจริงพยายามสร้างหลักฐานเท็จเพื่อเบี่ยงเบน
ประเด็นทำให้ตำรวจเข้าใจผิดหรือสงสัยบุคคลอื่นแทน นักสืบที่ดีจึงต้อง
มีความยุติธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง แม้การสืบหาตัวผู้ร้ายตัวจริงอาจจะ
ยากหรือเสี่ยงอันตรายแต่นักสืบที่มีใจรักความถูกต้องก็จะยอมเหนื่อยเพื่อ
ให้คนผิดได้รับการลงโทษ

“แต่การจะไปจับใครสักคนมาลงโทษ เราต้องมีหลักฐานแน่นหนา
เพียงพอ” ลูกจันกล่าวตามตัวบทกฎหมาย “ถ้าฟังแค่คำพูดของร่างทรง...
มีอาจนำมาใช้เป็นหลักฐานในศาลได้หรอคะ”

ลายเหมราษ (พงศกร 2560: 228)

“เราจะด่วนสรุปแบบนั้นไม่ได้” คุณหญิงแสร้งไม่เห็นด้วย “หลักฐานยังน้อยเกินไป ถ้าเป็นพ่อประจาง...เหตุใดเด๋มาสาวกับอ้ายจงถึงได้พูดว่าคนสังหารแม่นวลคือพระอัศวมเหสี...”

ลายเหมราช (พงศกร 2560: 257)

“อะไรนะเจ้าคะ...นี่คือเราสร้างเรื่องไปปดมาบอกใครต่อใครเชียว นะคะ ฉันทำไม่ได้หรอก...” พุดซ้อนขมวดคิ้วมุ่น “จะทำเช่นนั้นได้อย่างไร ตรวจศพพบข้อเท็จจริงอย่างไร ฉันก็ต้องบอกไปตามนั้น”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 55)

“หญิงสาวทอดสายตามองสมุดไทยที่บันทึกตำรายาตรงหน้าแน่วนิ่ง ...หากเธอไม่เคารพตัวเอง จะมีใครเคารพตัวเธอ...”

พุดซ้อนตัดสินใจแล้วว่าทำหน้าที่หมอยาของตนให้สมบูรณ์ที่สุด ไม่ว่าจะผลการตรวจจะเป็นอย่างไร เธอจะต้องรายงานผลไปตามความเป็นจริง

สิ่งที่เธอจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจศพก็คือ เริ่มสืบหาตัวคนร้าย ไปพร้อมๆ กัน หาให้พบว่าแท้จริงแล้วใครกันแน่ที่อยู่เบื้องหลังเหตุร้ายในครั้งนี้ บางทีถ้าคนร้ายไม่ใช่คนอยุธยา ทุกอย่างอาจง่ายดายกว่าที่คิดและหล่อนก็ไม่จำเป็นต้องพูดปด

และเธอควรเริ่มต้นจากผ้าลายกินรี”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 59-60)

“พี่กับแม่แสร้งต่างคิดตรงกันว่า การตายครั้งนี้ไม่ปกติ...อันที่จริงเราจะเลือกนิ่งเฉยเสียก็ย่อมทำได้

พระเจ้าอยู่หัวก็คงไม่ใส่ใจเอาความ และคงให้เฝ้าศพคุณจอมดอกแก้วไปตามประเพณี” เจ้าจอมสารภีเลือกใช้คำพูดด้วยความระมัดระวัง

“แต่ถ้าเรามองรูปการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม นั้นออกจะไม่ยุติธรรมกับคุณจอมดอกแก้ว เธออาจไม่ได้มีเจตนาจะฆ่าตัวตายเอง แต่อาจถูกใครบางคนจงใจทำให้สติสัมปชัญญะของคุณจอมผิดปกติไป จนคลุ้มคลั่งและกระโดดตึกลงมา”

ลายราชสีห์ (พงศกร 2561ข: 55)

จากตัวอย่างพบว่าตัวละครจะมีความยุติธรรมและรักความถูกต้องเป็นอย่างมาก ยอมเสี่ยงชีวิตตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีร้ายแรงต่างๆ ที่เกิดขึ้นแม้จะต้องพบเจอกับปัญหาอุปสรรคแม้กระทั่งมีผู้ปองร้ายหมายจะเอาชีวิตแต่ก็หาได้กลัวไม่ ยังคงยืนหยัดที่จะจับตัวผู้กระทำความผิดตัวจริงมาลงโทษให้ได้เพื่อให้ความเป็นธรรมกับทุกคนแม้แต่บุคคลที่เสียชีวิตไปแล้วตาม

4. มีความกล้าหาญ ในนวนิยายชุดนักสืบสตรีศรีอยุธยาของพงศกร ตัวละครที่มีบทบาทเป็นนักสืบจะมีภาพลักษณ์ที่กล้าหาญ แม้อุปสรรคในการค้นหาความจริงของเรื่องราวที่เกิดขึ้นจะน่ากลัวหรืออันตรายมากเพียงใด แต่ตัวละครก็มีความกล้าหาญ พร้อมจะเผชิญหน้ากับปัญหาอย่างไม่ท้อถอยหรือถอดใจ ดังตัวอย่าง

“นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่เธอเผชิญหน้ากับคนตาย แต่การพบศพในเรือนของแม่พลอดโดยกะทันหัน ไม่ได้ตั้งใจ ทำให้หล่อนอดตกใจมิได้ แต่ครั้งเมื่อตั้งสติได้แล้วลูกจันทน์ก็บอกตัวเองให้ใช้วิชาแพทย์ตรวจดูศพของแม่เฟื่องโดยละเอียด เพื่อหาสาเหตุว่าเกิดอะไรขึ้นกับร่างทรงหญิงผู้เคราะห์ร้ายรายนี้”

ลายเหมราช (พงศกร 2560: 284)

“ทำไมเจ้าคะ หลานไม่เห็นจะเกรงจะกลัวพวกมันเลย” พุดซ้อนเอ่ยด้วยน้ำเสียงไม่เกรงกลัวผู้ใด ขณะที่อะมีนะหะชะงักไปนิดหนึ่ง “หลานไม่กลัวพวกมันหรอกเจ้าคะ พวกมันทำผิดกฎหมายบ้านเมือง พวกมันต่างหากที่ต้องกลัวเกรง”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 170)

“ฉันไม่ใช่คนในแบบที่จะรอตั้งรับอยู่ฝ่ายเดียว... แม่สารก็เองก็รู้ดีมิใช่หรือ แล้วนี่ยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับลูกชายและว่าที่ลูกสะใภ้ของฉันด้วย ฉันยังนั่งนอนใจไม่ได้” คุณหญิงแสร้งแหม่มริมฝีปากแน่น คนอย่างเธอไม่เคยยอมพ่ายแพ้ต่อความยุติธรรม “ในเมื่อคุณจอมกิริสลงมือรุกร่อน เราก็ต้องเดินทางมาฝ่ายของเราบ้าง”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 176)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่าตัวละครมีลักษณะที่กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว มั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแม้ว่าอาจต้องเกิดการกระทบกระทั่ง หรือขัดแย้งกับผู้มีอำนาจ มีอิทธิพลมากมายเพียงใดก็ตาม ซึ่งความกล้าหาญ มั่นคง เด็ดเดี่ยวนี่เป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้ตัวละครสามารถคลี่คลายคดีลงได้สำเร็จ เพราะไม่ยอมแพ้ในระหว่างทางจึงค้นหาค้นคว้าตัวจริงได้ในที่สุด

5. มีไหวพริบบริฎาณ มีสติและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ภาพลักษณ์ด้านนี้จะปรากฏในตัวละครสตรีที่มีบทบาทนักสืบในนวนิยายของ พงศกรทุกตัว ภาพลักษณ์ดังกล่าวเป็นลักษณะสำคัญที่นักสืบควรจะต้องมี เพราะจะช่วยให้ตัวเองรอดพ้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้อาคาคิดมาก่อน ได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่าง

“เราหันไปทางลูกจันซึ่งอยู่ใกล้ที่สุด ร่างสูงใหญ่ของเขามุ่งเข้าหาลูกจันหมายจะจับเอาเป็นตัวจำนำ หากนั่นเป็นการตัดสินใจที่ผิดพลาดอย่างยิ่ง เพราะลูกจันไม่ใช่ผู้หญิงอ่อนแอที่จะรอให้ผู้ชายเป็นฝ่ายกระทำ เธอพุ่งตัวไปคว้าตะเกียงดวงใหญ่ก่อนที่ออกพระเทพบริบาลจะทันได้ตั้งตัว ลูกจันสาดตะเกียงทั้งดวงเข้าใส่อีกฝ่ายเต็มเหนี่ยว

น้ำมันจากตะเกียงหกเลอะเสื้อผ้าของออกพระเทพบริบาล เปลวไฟจากตะเกียงไหม้ลามไปบนตัวของชายวัยกลางคนอย่างรวดเร็ว...”

ลายเหมราษ (พงศกร 2560: 333)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าลูกจันถูกคนร้ายจะจับเป็นตัวประกันแต่เพราะเธอมีสติและมีไหวพริบดีเยี่ยมจึงสาดตะเกียงเข้าใส่ออกพระเทพบริบาลอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่ออกพระเทพบริบาลจะตั้งตัวได้ เธอจึงรอดพ้นจากการถูกจับเป็นตัวประกันมาได้อย่างหวุดหวิด ถือเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้อย่างดีเยี่ยม ไม่เช่นนั้นเธออาจถูกออกพระเทพบริบาลทำร้ายจนเสียชีวิตได้ และเหตุการณ์ในครั้งนี้ทำให้เรื่องราวจบลงโดยสมบูรณ์

6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับบุคคลอื่นได้ทุกเพศ ทุกวัยและทุกชนชั้น ภาพลักษณ์ด้านนี้เป็นลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งที่ตัวละครหญิง

ซึ่งมีบทบาทเป็นนักสืบในนวนิยายชุดนี้มี และเป็นลักษณะสำคัญที่ช่วยในการแสวงหาหลักฐานหรือข้อมูลสำคัญที่จะช่วยไขคดีในเรื่องให้คลี่คลายได้ง่ายยิ่งขึ้น เพราะตัวละครจะมีเพื่อนหรือคนรู้จักในหลากหลายอาชีพ เมื่อไปสอบถามข้อมูลหรือไปขอความช่วยเหลือก็จะได้รับความร่วมมืออย่างดี เช่น

“ฝ่ายในมีกันอยู่มากมายหลายตำหนัก การจะรู้ว่าผ้าลายแบบนี้เป็นผ้าของตำหนักใดไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็ไม่ถึงกับยากไปเสียทีเดียวหากเจ้าอยากรู้จริงๆ แม่ลูกจันอาจจะพอช่วยสืบหาได้ แม่นั่นคล่องนัก มีมิตรสหายอยู่หลายตำหนัก...จริงสิ...เจ้าว่าเป็นผ้าลายกนกที่ร้านชดใช้ไหม”

ลายกนก (พงศกร 2561ก: 69)

“ในวังนั้นเป็นที่รู้กันดีว่าลูกจันนั้นมีอริยาศยดี ไปมาหาสู่กับข้าหลวงตำหนักนั้นตำหนักนี้อยู่บ่อยๆ ทำให้มิตรสหายสนิทสนมกันมากมาย...”

ลายกนก (พงศกร 2561ก: 157)

“พอเข้ามาอยู่ในกลุ่มเด็กๆ ด้วยกัน สุนและพี่สาวจะถูกแกล้งและล้อเลียนเรื่องบิดาอยู่เสมอ จนพวกเธอไม่ยอมออกไปเล่นกับใครที่ไหน...มีแต่שרเท่านั้นที่ไม่ได้รังเกียจเด็ดฉันท์อะไรสุน สำหรับשרแล้ว ใครจะว่าอะไรก็ช่าง เธอชอบสุนตรงที่อีกฝ่ายมีดวงตาสีฟ้าสวยราวลูกแก้ว... พอשרมาสนิทกับสุน บรรดาเด็กที่เคยแกล้งและล้อเลียนสุนก็เลยไม่กล้า ด้วยשרเป็นถึงธิดาของออกญาโกษาธิบดี ไม่มีใครกล้าทำให้שרไม่พอใจ...”

ลายราชสีห์ (พงศกร 2561ข: 22-23)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าตัวละครหญิงที่มีบทบาทนักสืบในนวนิยายชุดนี้เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี จึงทำให้มีเพื่อนมาก และเมื่อตัวละครเหล่านี้ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีการตายของบุคคลต่างๆ จึงสามารถขอความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ ให้ช่วยเสาะหาข้อมูลสำคัญที่จะทำให้เกิดคดีทั้งหลายเกิดความกระจ่างและจับกุมผู้กระทำผิดได้ในที่สุด

7. เป็นคนช่างสังเกต ภาพลักษณ์นี้ปรากฏในตัวละครที่มีบทบาทเป็นนักสืบ และเป็นลักษณะสำคัญในการตรวจหาหลักฐาน พิสูจน์ข้อเท็จ

จริงเพื่อนำไปใช้ยืนยันถึงสาเหตุของการตายที่แน่ชัดว่าเป็นอุบัติเหตุหรือ
เป็นการฆาตกรรม ดังตัวอย่าง

“เอ๊ะ...”

พุดซ้อนขมวดคิ้วแน่นด้วยความแปลกใจ...ศพนี้มีความแปลกจริงอย่าง
นางนอนนิกงสย...ไม่มีน้ำหรือเศษโคลนไหลออกจากปากและจมูกของคน
ตาย

พ่อเคยสอนเธอว่า ธรรมชาติของคนตกน้ำมักจะกลั่นหายใจตาม
สัญชาตญาณ กลั่นจมนมดลมหมดสติ จากนั้นร่างกายก็จะดูดเอาน้ำและ
เศษดินเศษโคลน...เอือกเข้าไปในปอด เมื่อตรวจดูศพ ใช้มือกดหน้าอกก็จะ
พบว่ามีน้ำและเศษดินไหลออกมาจากปากและจมูกของศพ

การที่กดดูศพของฝรั่งผู้นี้แล้วไม่พบว่ามီးอะไรไหลออกมาจาก
ปากและจมูก นั้นอาจหมายความว่า...ฝรั่งหยุดหายใจก่อนจะถูกทิ้งร่างลง
ไปในน้ำ!”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 24-25)

“ฉันทพุดจริง” ดวงตาของพุดซ้อนยังไม่ละไปจากศพตรงหน้า “ฉันคิด
ว่าอุสมานอาจไม่ได้ผูกคอตายเอง”

“อะไรนะ” คราวนี้ทั้งโรแบร์ตและออกหลวงหนุ่มอุทานออกมา
พร้อมๆ กัน

“ดูรอยรัดที่ค่อนันสิ...มีสองรอย...” พุดซ้อนชี้ให้ชายหนุ่มทั้งสองดู
รอยเชือกรอยแรกที่พาดอยู่หน้าลูกกระเดือกของอุสมาน กับรอยที่สองที่
พาดอยู่ใต้คาง

.....

“คุณหลวงและเมอซีเออร์ลองดูรอยของเชือกทั้งสองสิเจ้าคะ” พุด
ซ้อนชี้ให้ชายหนุ่มทั้งสองดูรอยเชือกที่มีขนาดแตกต่างกัน “ รอยเชือกที่ได้
กระเดือกมีขนาดเล็กกว่ารอยเชือกที่ใต้คาง...นี่ย่อมแสดงว่าเป็นเชือกคนละ
เส้นกัน”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 400)

“เอ๊ะ!...แล้วนั้นอะไร” แสร้ได้ยินเสียงเจ้าจอมสารก็อุทานเบาๆ ครั้นพอเลื่อนสายตามองตามเพื่อนสนิทไปยังร่างไร้วิญญาณของเจ้าจอมดอกแก้ว แสร้ก็เห็นว่าในมือข้างหนึ่งของศพกำลังอุ้งอะไรบางอย่างอยู่ เธอและเจ้าจอมสารก็เข้าไปใกล้ๆ เพื่อสำรวจดูให้ชัดเจนว่าเป็นอะไรกันแน่ สตรีทั้งสองก็ต้องขมวดคิ้วมุ่นเมื่อพบว่า ที่อยู่ในมือของเจ้าจอมดอกแก้วก็คือเศษผ้าชิ้นเล็กๆ...”

ลายราชสีห์ (พงศกร 2561ข: 23)

ตัวละครทั้งหมดที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้นเป็นคนช่างสังเกต ใส่ใจรายละเอียดในสิ่งที่ได้พบเห็นอย่างยิ่ง จึงทำให้พบข้อพิรุธที่ชวนให้เกิดข้อสงสัยถึงสาเหตุของการตายที่แน่ชัดว่าเกิดจากเหตุใดกันแน่ ทำให้ผู้ถูกฆาตกรรมได้รับความยุติธรรมและพ้นจากการถูกเข้าใจผิดว่าอาจเสียชีวิตจากการกระทำของตัวเอง

8. กล้าตัดสินใจ ลักษณะดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อการเป็นนักสืบ เนื่องจากการสืบหาตัวคนร้ายในคดีต่างๆ จำเป็นต้องทำงานแข่งกับเวลา เพราะคนร้ายอาจจะรู้ตัวและหาทางหลบหนีหรืออาจจะฆาตกรรมพยานคนอื่นเพื่อปิดปากหรืออำพรางคดีได้ จึงทำให้ต้องรีบตัดสินใจในเวลาอันรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น

“แต่เธอจะไม่มีวันยอมให้เป็นเช่นนั้นเด็ดขาด...

หนามยอกต้องเอาหนามบ่ง...

จะสู้กับคนร้ายก็ต้องชิงลงมือก่อน ประสบการณ์หลายสิบปีในวังหลวงสอนคุณหญิงแสร้เช่นนั้น

ด้วยเหตุนี้ หลังจากทีบุตรชายลากลับไปที่เรือนหมอโหมด สิ่งแรกที่คุณหญิงวิไชยปรากรทำก็คือ สั่งบ่าวเตรียมเรือเพื่อเดินทางเข้าวังหลวง!”

ลายกินรี (พงศกร 2561ก: 374)

จากตัวอย่างนี้เป็นเหตุการณ์ที่คุณหญิงแสร้ตัดสินใจที่จะขอเข้าเฝ้าพระเจ้าอยู่หัว คือ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพื่อกราบบังคมทูลให้ทรง

ทราบถึงพฤติกรรมอันไม่บังควรของเจ้าจอมกีนรี คือ การลักลอบเปิดบ่อน การพนันในตำหนักฝ่ายใน ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดต่อระเบียบของฝ่ายใน เนื่องจากเจ้าจอมกีนรีนั้นเป็นหนึ่งในผู้ต้องสงสัยว่าอาจจะเป็นฆาตกร ประกอบกับเจ้าจอมกีนรีได้พุดจาข่มขู่อาฆาตอกลวงอินทรภักดีผู้เป็น บุตรชาย คุณหญิงแสร้งจึงรีบเข้าเฝ้าพระเจ้าอยู่หัวก่อนที่จะเจ้าจอมกีนรีจะ กระทำการอื่นใดต่อไป

9. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ เป็นลักษณะที่ปรากฏในตัวละครหญิงของ พงศกรที่มีบทบาทในการสืบคดีในนวนิยายชุดนี้ เนื่องจากการเข้ามาช่วยสืบ คดีต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมีความเสี่ยงอันตรายอย่างยิ่ง เพราะอาจถูกลอบทำร้าย หรือในบางครั้งอาจต้องลงมือตรวจศพด้วยตนเอง หากไม่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ จริงแล้วก็จะเกิดความหวาดกลัว จนท้อแท้และท้อถอยไปในที่สุด เช่น

“ลูกจันร้องเสียงเครือดขริม ขณะที่มือเรียวงามของเธอค่อยๆ คลำ ไหลสำรวจไปตามส่วนต่างๆ ของศพ อาการสั่นเพราะความตระหนกหายไป หมดแล้วในตอนนั้น สิ่งเดียวที่หลงเหลืออยู่ในความคิดคำนึงของลูกจันก็คือ เธอจะต้องใช้ความรู้ที่มีพิสูจน์ให้ได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับเหยื่อผู้เคราะห์ ร้ายตรงหน้า”

ลายเหมราษ (พงศกร 2560: 285)

“แม่หญิงพุดซ้อนคุกเข่าลงข้างคนตายเพื่อลงมือตรวจศพแบบที่ผู้เป็น บิดาเคยสอนเอาไว้ ไม่ได้หวั่นแม้แต่น้อยว่าพื้นดินที่ชุ่มน้ำฝนจนแฉะจะทำให้ ผ่าร่างของเธอเลอะเทอะเปรอะเปื้อนแต่อย่างใด”

ลายกีนรี (พงศกร 2561ก: 23)

ตัวอย่างที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจของลูกจันและ พุดซ้อน ซึ่งทั้ง 2 คนมีอาชีพเป็นหมอเคลย์ศักดิ์และเมื่อมีเหตุการณ์การ เสียชีวิตเกิดขึ้นจึงต้องลงมือตรวจพิสูจน์ศพด้วยตนเอง แม้ในช่วงแรกจะมี ความหวาดกลัวอยู่บ้าง แต่เพราะความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะหาตัวผู้กระทำผิดมา ลงโทษเพื่อให้ผู้ตายได้รับความยุติธรรม จึงต้องละทิ้งความหวาดกลัวที่เกิด

ขึ้นภายในจิตใจและใช้ความรู้ที่มีตรวจพิสูจน์ถึงสาเหตุการตายอย่างละเอียดรอบคอบให้มากที่สุด โดยมีได้สนใจเลยว่าศพนั้นจะน่ารังเกียจเพียงใดหรือเสื้อผ้าที่สวมใส่จะสกปรกเลอะเทอะมากน้อยแค่ไหน

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

ในนวนิยายชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา” ของพงศกรมีการสร้างภาพลักษณ์นักสืบของตัวละครหญิงทั้ง 4 ตัวคือ แม่หญิงพุดซ้อน แม่หญิงลูกจั่น คุณหญิงแสร้ง ซึ่งเป็นตัวละครเอก และเจ้าจอมสารภี ตัวละครรอง จากนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง คือ ลายกินรี ลายเหมราษ และลายราชสีห์ได้อย่างสมจริงและน่าสนใจ โดยตัวละครทั้ง 4 ตัวมีภาพลักษณ์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับความเป็นนักสืบที่พึงมีทั้ง 9 ลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นรักความถูกต้อง มีความยุติธรรม ฉลาดเฉลียว เละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกต มุ่งมั่นตั้งใจ กล้าหาญ กล้าตัดสินใจ มีไหวพริบปฏิภาณ มีมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประมวลเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและนำมาร้อยเรียงเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล มีหลักฐานที่พิสูจน์แล้วว่าถูกต้อง ไม่เชื่อถือนในสิ่งต่างๆ โดยง่าย ทำให้สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกันจนสามารถคลี่คลายเรื่องราวในคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นว่าเกิดขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุใดและใครเป็นผู้กระทำ ซึ่งภาพลักษณ์ดังกล่าวจะสร้างความใคร่รู้ให้แก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านต้องคิดตามว่าใครคือฆาตกรตัวจริง สอดคล้องกับที่ สุदारัตน์ ขุนทอง และ สายวรุณ สุนทรโทท (2562: 45) กล่าวว่า นักสืบเป็นตัวละครที่มีความสามารถ เฉลียวฉลาด ช่างสังเกต มีไหวพริบ สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ ตัวละครนักสืบจะทำหน้าที่คลี่คลายปมปริศนาทั้งหมดที่เกิดขึ้นในเรื่อง...มีความมุ่งมั่น พยายามในการทำหน้าที่สืบหาความจริงได้สมบทบาทของนักสืบ มีการเดินเรื่องอย่างเป็นเหตุเป็นผล ส่งให้นวนิยายน่าติดตามและสุดท้ายก็ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้...ส่วนตัวละครที่เป็นผู้ช่วยนักสืบนั้นจะต้องเป็นตัวละครที่ดำเนินเรื่องไปพร้อมกับนักสืบ อาจจะเริ่มต้นโดยการเริ่มสืบสวน

หรือการให้ข้อมูล จนกระทั่งพบตัวคนร้าย และสามารถอธิบายถึงเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับ ปาริฉัตร ภูพันธ์ (2553: 58) กล่าวว่า การสืบสวนในอาชญาวิทยานั้นเป็นวิธีการหาข้อมูลและรวบรวมหลักฐานทั้งจากศพ อาวุธหรือสิ่งของต้องสงสัยต่างๆ ที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุ การตั้งข้อสังเกตบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหยื่อที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย รวมถึงการสอบถามจากบุคคลที่เห็นเหตุการณ์และผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นพยานในเหตุการณ์นั้นๆ รวมถึงสัมพันธ์กับลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน ดังที่ อังคณา สุขวิเศษ (2544: บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่านวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิกต้องประกอบไปด้วยเรื่องราวสองเรื่อง เรื่องแรกคือเรื่องของคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ส่วนเรื่องที่สองคือการสืบสวนคดีของนักสืบเพื่อคลี่คลายปมปริศนา และเปิดเผยตัวคนร้าย พร้อมทั้งอธิบายถึงสาเหตุในการก่อคดีของคนร้ายในตอนจบ และสอดคล้องกับเพ็ญวิศา วัฒนปรีชานนท์ (2550: 16) ที่ได้สรุปลักษณะพื้นฐานของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนไว้ว่า 1. มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพื่อคลี่คลายคดีต่างๆ หรือสืบเสาะค้นหาความจริงซึ่งเป็นเรื่องลึกลับหรือยังไม่กระจ่าง 2. ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้ดำเนินการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง โดยอาจมีผู้ช่วยในการสืบค้นก็ได้ หรือตัวละครเอกมีบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นต้นเหตุให้มูลความจริงเปิดเผยออกมา 3. มีการคลี่คลายความลึกลับหรือเปิดเผยความจริงได้ในที่สุดของเรื่อง กระทำโดยการหาหลักฐานหรือพยานมาประกอบ หรือเป็นต้นเหตุให้มูลความจริงเปิดเผยออกมาโดยความไม่ตั้งใจสืบโดยเฉพาะ และ 4. ผู้กระทำผิดมักได้รับโทษอันควร ซึ่งอาจเป็นการรับโทษทางกฎหมายหรือการรับโทษแก่ตนเองทางร่างกายหรือจิตใจ

นอกจากนี้การสร้างตัวละครหญิงให้มีบทบาทเป็นนักสืบในนวนิยายชุดนี้นับว่ามีความน่าสนใจยิ่ง เนื่องจากเหตุการณ์ในนวนิยายชุดนี้เกิดขึ้นในสมัยอยุธยา ซึ่งผู้หญิงในยุคสมัยนั้นยังมีบทบาทหน้าที่ทางสังคมไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะมีบทบาทหน้าที่เป็นเพียงแม่บ้านแม่เรือน ไม่มีอาชีพอื่นใดนอกจากดูแลปรนนิบัติรับใช้สามีและเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะการเข้าไป

มีส่วนร่วมในการคลี่คลายคดีความหรือการตามจับตัวผู้ร้ายนั้นแทบเป็นไปได้เลย หน้าที่เหล่านี้จะเป็นความรับผิดชอบของผู้ชายเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าพงศกรให้ความสำคัญกับผู้หญิงว่าผู้หญิงมีความรู้ ความสามารถ รักความยุติธรรม มั่นใจในตนเอง และมีศักยภาพในอาชีพของตนเท่าเทียมกับผู้ชาย ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครพูดซ้อนและลูกจันมีอาชีพเป็นหมอซึ่งหมอส่วนใหญ่ในสมัยอยุธยาจะเป็นผู้ชายและถึงแม้ว่าตัวละครทั้งคู่จะเป็นหมอเฉลยศักดิ์แต่ก็สร้างรายได้เลี้ยงดูทุกคนในครอบครัวได้อย่างดี อีกทั้งยังใช้ความรู้ความสามารถที่ตนเองมีเข้าไปช่วยสืบคดีจนสามารถจับกุมตัวผู้ก่อเหตุได้ในที่สุด ส่วนตัวละครคุณหญิงแสร้งและเจ้าจอมสารภีแม้จะไม่ได้มีอาชีพเป็นหมอแต่ก็มีตัวละครประกอบอีกตัวหนึ่งคือ หมอโหมด ซึ่งเป็นน้องชายของเจ้าจอมสารภีและเป็นบิดาของแม่หญิงพูดซ้อนได้ใช้ความรู้ทางการแพทย์มาช่วยพี่สาวในการไขปริศนาคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้น การสร้างตัวละครให้มีอาชีพเป็นหมอจึงช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นในเรื่องได้เป็นอย่างมาก เพราะหมอนำความรู้ตามหลักนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยคลี่คลายคดีให้เป็นไปอย่างสมเหตุสมผลมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านเชื่อได้อย่างสนิทใจว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นคดีฆาตกรรมโดยแท้จริง มิใช่อุบัติเหตุแต่อย่างใด ซึ่งการสร้างตัวละครให้มีอาชีพเป็นหมอนั้นว่าสัมพันธ์กับภูมิหลังของผู้แต่งเป็นอย่างมาก เพราะพงศกร เป็นนามปากกาของนายแพทย์พงศกร จินดาวัฒน์ ผู้เขียนจึงสามารถนำความรู้ในวิชาชีพของตนเองมาใช้ในการสร้างตัวละครเอกในนวนิยายชุดนี้ได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านเกิดความคล้อยตามคำพูดของตัวละครที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียชีวิตของตัวละครแต่ละตัว เพิ่มความสมจริงและความน่าเชื่อถือให้กับตัวละครที่มีบทบาทในการคลี่คลายคดี สอดคล้องกับที่สุदारตัน ขุนทอง และ สายารุณ สุนทรโรทก (2562: 48) ได้ศึกษาทวิวิธีการสร้างเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนในนวนิยายเรื่องกึ่งฟ้าของพงศกร กล่าวว่านักสืบใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นในเรื่อง โดยการหาหลักฐานประกอบกับการใช้ความสามารถและการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวนักสืบเองเพื่อหาสาเหตุและแรงจูงใจของฆาตกรในการก่อเหตุครั้งนี้ รวม

ถึงสอดคล้องกับปาริฉัตร ภูพันธ์ (2553 :62) ที่กล่าวว่า อาชุนิยายไทยใน พ.ศ. 2541-2550 มีการนำข้อมูลความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มาใช้เพื่อสร้างความสมจริงทั้งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการสืบหาความจริงในคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้น และข้อมูลที่ใช้ในการก่อคดีฆาตกรรม ข้อมูลส่วนใหญ่ที่พบในอาชุนิยายเป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์การแพทย์อันเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังมีข้อมูลในด้านอื่นๆ ได้แก่ ข้อมูลด้านพฤกษศาสตร์ ที่มีการใช้พืชของพืชในการก่อคดีฆาตกรรม ข้อมูลด้านกีฏวิทยาที่ใช้แมลงที่พบในศพมาช่วยไขปริศนาการเสียชีวิตว่า เสียชีวิตที่ไหน เมื่อไร เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันตัวละครหญิงทั้ง 4 ตัวก็ยังคงทำหน้าที่ของกุลสตรีที่ดีทั้งในฐานะแม่ ภรรยา และลูกได้อย่างสมบูรณ์แบบไม่มีข้อบกพร่อง ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาทั้งหมดนี้จึงทำให้นวนิยายชุด “นักสืบสตรีศรีอยุธยา” ของพงศกรสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

บรรณานุกรม

- กอบกุล อิงคุทานนท์, 2540. **ศัพท์วรรณกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมิธมิตร.
- ธัญญา สังขพันธานนท์, 2538. **ปรากฏการณ์แห่งวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นาคร.
- _____, 2539. **วรรณกรรมวิจารณ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นาคร.
- ปรียาดา กุลรินทร์, นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และ ศรีวิไล พลมณี, 2561. “การสร้างภาพลักษณ์สตรี
ในนวนิยายไทยที่ได้รับรางวัลใน พ.ศ. 2550-2559.” **พินเนศวร์สาร** 14 (1): 124-133.
- ปาริฉัตร ภูพันธ์, 2553. “อาชุนิยายไทย พ.ศ. 2541-2550.” **วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์** 5
(10): 53-65.
- พงศกร, 2560. **ลายเหมมราช**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กรู๊ฟ พับลิชชิ่ง.
- _____, 2561ก. **ลายกนิรี**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กรู๊ฟ พับลิชชิ่ง.
- _____, 2561ข. **ลายราชสีห์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กรู๊ฟ พับลิชชิ่ง.
- พัชราวลี จินนิกร, 2559. “การศึกษาภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงในวรรณกรรมเรื่องผู้ชนะสิบ
ทิศ.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์, 2550. “กลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของกึ่ง
ฉัตร.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- ราชบัณฑิตยสถาน, 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมี
บุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วนิดา บำรุงไทย, 2544. **ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- สุดารัตน์ ขุนทอง และ สายวรุณ สุนทรโทก, 2562. “กลวิธีการสร้างเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนใน
นวนิยายเรื่องกึ่งฟ้า.” **วารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา** 8 (2): 38-50.
- อังคณา สุขวิเศษ, 2544. “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน : อิทธิพลของชุดเซอร์ลอคโฮล์มส์ที่มีต่อชุด
ปาร์โรว์และนิทานทองอิน.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวรรณคดี
เปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.